

Handläggare: Helena Storbjörk Windahl
Telefon: 08-508 28 908

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden
2011-12-13 p.15

Samsynsinspektioner - utbyte av kunskap och erfarenheter för ökad samsyn

En rapport från miljöförvaltningen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Godkänna rapporten ”Samsynsinspektioner – utbyte av kunskap och erfarenheter för ökad samsyn”
2. Översända beslutet till Livsmedelsverket
3. Översända beslutet till Sveriges Kommuner och Landsting

Gunnar Söderholm
Förvaltningsdirektör

Margareta Widell
Avdelningsdirektör

Sammanfattning

Miljöförvaltningen genomförde under hösten 2010 och våren 2011 ett projekt vars främsta syfte var att öka samsynen inom avdelningen för livsmedelskontroll. Ett annat syfte var att bidra till den enskilde inspektörens utveckling genom ökad kunskap och ökat erfarenhetsutbyte med andra inspektörer.

Projektet genomfördes inom ramen för den ordinarie kontrollen genom att livsmedelsinspektörer från de tre olika enheterna, under kontrollerade former, genomförde inspektioner tillsammans två och två. Vid inspektionerna fick inspektörerna möjlighet att se andra typer av anläggningar än vad de normalt kontrollerar och dra erfarenhet av andra enheters arbete. Efter varje genomförd inspektion gjordes en utvärdering av inspektionen baserad på ett antal, i förväg

uppsatta, frågor. Frågorna var framtagna för att ge möjlighet till samsyndiskussioner och återkoppling till varandra.

Projektet blev ett bra inslag i det vardagliga arbetet för att öka samsynen och bidra till att höja kunskapsnivån hos inspektörerna på avdelningen. Det bidrog också till ökad gemenskap och trivsel på avdelningen vilket inte var huvudsyftet men en välkommen bieffekt.

Övergripande kunde konstateras att det råder en mycket god samsyn mellan avdelningens inspektörer. Intresset för att utveckla sig själv inom kontrollmetodik, lära sig nya objektstyper och att diskutera och värdera livsmedelsfrågor tillsammans är stort.

Samsynsinspektioner är ett enkelt sätt att möjliggöra sådan utveckling. Därför kommer avdelningen för livsmedelskontroll även fortsättningsvis att arbeta med projekt liknande detta.

Bakgrund

Inspektörer på avdelningen för livsmedelskontroll vid miljöförvaltningen i Stockholms stad har olika bakgrund gällande utbildning och arbetslivserfarenhet. Den sammanlagda kompetensen på avdelningen är stor. Det är en viktig del i avdelningens kompetensutveckling att ta vara på och sprida denna kunskap och erfarenhet.

Avdelningen består av drygt 40 inspektörer uppdelade på tre enheter; Butiksenheten (BE), Restaurangenheten (RE) och Tillverkningsenheten (TE). Dessa tre enheter kontrollerar olika typer av objekt:

- BE: butiker, caféer, mindre restauranger, skolkök
- RE: större restauranger (med alkoholservering), tillfälliga evenemang, båtar
- TE: förskolor, producenter, styckningsanläggningar, omsorgskök, lager

Samsyndiskussioner vid bedömningar utifrån lagstiftningen sker fortlöpande på avdelningen i både formella och informella sammanhang. För att ytterligare öka möjligheterna till avstämning av bedömningar och samsyn genomfördes under hösten 2010 och våren 2011 samsynsinspektioner i projektform.

Genomförande

Samsynsinspektionerna genomfördes i form av inspektioner eller revisioner inom ramen för de ordinarie kontrollbesöken.

Grupper om tre personer, en från respektive enhet skapades och varje inspektör deltog i två samsynsinspektioner inom gruppen; vid ett tillfälle som medföljande inspektör och vid ett tillfälle som huvudansvarig inspektör.

Varje samsynsinspektion startade med ett planeringssamtal utifrån ett, för projektet framtaget, frågeformulär. Exempel på vad som togs upp var hur den huvudansvarige respektive medföljande inspektören skulle förhålla sig, vad respektive inspektör ville få ut av besöket och liknande.

Därefter genomfördes inspektionen i vanlig ordning av den huvudansvarige inspektören. Den medföljande inspektören gick endast med som åskådare.

Efter inspektionen gjordes en sammanfattning och avstämning av samsynsinspektionen med möjlighet för medföljande inspektör att ge feedback på den huvudansvarige inspektörens arbete. Till hjälp för detta särskilda frågor framtaga.

Samsynsinspektionerna utvärderades sen genom enkäter och intervjuer. Utvärderingen gjordes av enhetscheferna och projektgruppen. Den ”medföljande” inspektörens tid tidrapporterades som kompetensutveckling och ingen extra debitering eller avräkning av kontrolltid gjordes med anledning av projektet.

Resultat

Inom ramen för samsynsprojektet genomfördes 51 inspektioner (17 triader med tre inspektörer vardera). Inspektionerna utfördes av ansvarig inspektör med en kollega som medföljande åskådare efter ett rullande schema. En utvärdering gjordes av hur samsynta inspektörerna varit vid inspektionerna. Detta gjordes genom en särskild enkät som fylldes i efter varje inspektion. Totalt lämnades 37 stycken samsynsblanketter in. På frågan om båda inspektörerna varit samsynta i alla frågor och alla bedömningar svarade 94 procent ja.

Några av huvudsyftena med projektet handlade om att utveckla och öka kunskapen hos inspektörerna, både vad gäller andra verksamhetstyper och vad gäller myndighetsrollen. Samtliga deltagande inspektörer har uttryckt sig positivt om projektet och speciellt vad det gäller möjligheten att gå två stycken på samma inspektion för att utbyta erfarenheter. De var också mycket positiva till att lära sig mer om andra typer av verksamheter än de som de vanligtvis inspekterar.

Förvaltningens synpunkter

Samsyn inom kontrollarbetet är viktigt och måste ständigt diskuteras och hållas levande. Det är bra för ökad samsyn att under ordnade former inspektera två och två och ha möjlighet att diskutera tolkningsfrågor med kollegor vid formella och informella möten.

Avdelningen har en bra samsyn och skälet till detta kan troligtvis härledas till flera interna avdelningsgemensamma kurser samt att tolkningsfrågor alltid lyfts upp, diskuteras och att en tolkning, när den är färdigdiskuteras, fastställs och dokumenteras. Det är därför viktigt att fortsätta arbetet med den typen av kompetensutveckling.

Under projektet framkom det bland annat att det fanns ett värde i att gå på flera olika typer av objekt för att öka kompetensen hos inspektörerna. Så som avdelningen för livsmedelskontroll idag är organiserad är möjligheterna att rutinmässigt gå på flera olika typer av objekt mindre än i andra kommuner. Å andra sidan är inspektörerna högt specialiserade vilket bedömts medföra ett kvalificerat och professionellt kontrollarbete.

Att ha en uppdelning av objektstyper enhetsvis kan leda till ökad effektivitet och till ökad möjlighet till specialisering. Den mindre positiva effekten blir att bredden hos inspektörerna minskar och i slutändan kan detta leda till minskad samsyn eftersom man blir för specialiserad på en viss objektstyp.

För att motverka en möjlig negativ effekt av specialisering kommer avdelningen för livsmedelskontroll fortsättningsvis att arbeta både med samsynsprojekt och att uppmuntra och öka utbyte mellan enheterna.

Slut

Bilagor

1. Rapport ”Samsynsinspektioner – utbyte av kunskap och erfarenheter för ökad samsyn”